

HIGIENOS INSTITUTAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 22, LT-01128 Vilnius, tel. (8 5) 262 4583, faks. (8 5) 262 4663, el. p. institutas@hi.lt, www.hi.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111958286

PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI

2022 m. gegužės 2 d.

Tarp trijų pagrindinių 2021 m. mirties priežasčių – COVID-19 liga

Higiemos instituto išankstiniais duomenimis, pernai Lietuvoje mirė 47 746 žmonės (22,9 tūkst. vyrų ir 24,9 tūkst. moterų), t. y. 4 199 asmenimis daugiau negu 2020 metais. COVID-19 liga pateko į pagrindinių trijų mirties priežasčių trejetuką – nusinešė daugiausia gyvybių po kraujotakos sistemos ligų ir piktybinių navikų.

Mirusiųjų statistika

2021 m. 22,3 proc. mirusių asmenų buvo jaunesni nei 65 m., beveik pusė (46,8 proc.) jų mirė būdami 65–84 metų, trečdalis (30,9 proc.) – 85 m. ir vyresni.

Penkios pagrindinės mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai, COVID-19 liga, išorinės mirties priežastys ir virškinimo sistemos ligos sudarė 88,8 proc. visų mirties priežasčių. Nuo kraujotakos sistemos ligų mirė beveik pusė, t. y. 48,2 proc. visų mirusiųjų, nuo piktybinių navikų – 16,2 proc., nuo **COVID-19 ligos** – 14,7 proc. (2020 m. COVID-19 sudarė 5,2 proc. visų mirties priežasčių), nuo išorinių mirties priežasčių – 5,1 proc., o nuo virškinimo sistemos ligų – 4,6 proc. visų mirusiųjų.

Vyrų mirties priežastys

2021 m. dažniausios vyrų mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos (42,7 proc.), piktybiniai navikai (18,6 proc.), COVID-19 liga (14,3 proc.), išorinės mirties priežastys (7,5 proc.) ir virškinimo sistemos ligos (5,2 proc.).

Tarp **kraujotakos sistemos ligų** (9 764 mirčių) vyravo išeminės širdies ligos (62,1 proc. visų vyrų mirčių nuo kraujotakos sistemos ligų) ir smegenų kraujagyslių ligos (19,8 proc.).

Nuo **piktybinių navikų** mirė 4 266 vyrai. Trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai sudarė 19,7 proc., priešinės liaukos – 12,3 proc., skrandžio – 8,3 proc. mirusiųjų nuo piktybinių navikų vyrų mirties priežasčių.

Nuo **COVID-19 ligos** mirė 3285 vyrai (2,8 karto daugiau nei 2020 m.). 24,4 proc. mirusiųjų nuo šios ligos amžius nesiekė 65 m., apie trys ketvirtadaliai jų (75,6 proc.) – vyresni nei 65 m.

60,8 proc. 1 708 dėl **išorinių mirties priežasčių** mirusių vyrų mirė dėl nelaimingų atsitikimų (įvykus transporto įvykiui, nukritus, paskendus, sušalus, atsitiktiniai apsinuodijus), 25,7 proc. – dėl savizudybių. 69,6 proc. mirusiųjų amžius – iki 65 m.

Nuo **virškinimo sistemos** ligų mirė 1 191 vyras (23,2 proc. – nuo kepenų cirozės ir fibrozės, 20,2 proc. – nuo alkoholinės kepenų ligos).

Moterų mirties priežastys

2021 m. dažniausios moterų mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos (53,4 proc.), piktybiniai navikai (14,0 proc.), COVID-19 liga (15,0 proc.), virškinimo sistemos ligos (4,0 proc.) ir išorinės mirties priežastys (2,9 proc.).

Tarp **kraujotakos sistemos** ligų (1 3273 mirtys) vyravo išeminės širdies ligos (59,6 proc. visų moterų mirčių nuo kraujotakos sistemos ligų), smegenų kraujagyslių ligos (24,8 proc.) ir hipertenzinės ligos (9,8 proc.).

Dažniausia mirties priežastis tarp 3 483 nuo **piktybinių navikų** mirusių moterų – krūties (15,4 proc.), storosios žarnos (7,8 proc.), kasos (7,4 proc.) bei trachėjos, bronchų ir plaučių (7,1 proc.) piktybinių navikai.

Trečioje vietoje moterų mirties priežasčių struktūroje – **COVID-19 liga**. Nuo jos mirė 3 733 moterys. 13,7 proc. jų amžius nesiekė 65 m., 86,3 proc. – vyresnės nei 65 m.

Ketvirtoji pagrindinė moterų mirties priežastis – **virškinimo sistemos** ligos. Nuo jų mirusios 991 moters dažniausia mirties priežastis – kepenų cirozė ir fibrozė (20,4 proc.).

Dėl **išorinių mirties priežasčių** mirusių 716 moterų didžiausia dalis (69,8 proc.) mirė dėl nelaimingų atsitikimų, kiek mažiau nei penktadalis – nusižudė (17,6 proc.). Daugiau nei trečdalis (36,9 proc.) moterų mirė nesulaukusios 65 m. amžiaus.

Darbingo amžiaus gyventojų mirties priežastys

2021 m. mirė 10 510 darbingo amžiaus gyventojų (16–64 m.), iš kurių 70,5 proc. – vyrai, 29,5 proc. – moterys.

Didžioji dalis darbingo amžiaus vyrų mirė nuo **išeminių širdies ligų** (17,1 proc.), COVID-19 ligos (10,8 proc.) ir virškinimo organų piktybinių navikų (6,6 proc.).

Darbingo amžiaus moterų mirė 2,4 karto mažiau negu darbingo amžiaus vyrų. Nuo **COVID-19 ligos** mirė 16,5 proc. 16–64 m. amžiaus moterų, nuo išeminių širdies ligų – 9,6 proc., nuo kepenų ligų – 9 proc.

Vaikų ir kūdikių mirties priežastys

Nuo 2014 m. stebimas 1–17 metų amžiaus mirusių vaikų skaičiaus mažėjimas. 2021 m. mirė 76 nuo 1-erių iki 17-os metų amžiaus vaikai (48 berniukai ir 28 mergaitės). Tai yra 43,7 proc. mažiau nei 2014 m. Dažniausios šio amžiaus vaikų mirties priežastys – išorinės (34,2 proc.), įgimtos formavimosi

ydos (14,5 proc.) ir nervų sistemos ligos (13,2 proc.). Dėl išorinių mirties priežasčių mirė 26 vaikai (20 berniukų ir 6 mergaitės) (18,8 proc. mažiau nei 2020 m.).

2021 m. mirė 73 kūdikiai (vaikai iki 1 metų). Palyginti su 2020 m., 3 kūdikiais daugiau. Iš viso mirė 45 berniukai ir 28 mergaitės. Pagrindinės kūdikių mirties priežastys – **perinatalinio laikotarpio ligos** (50,7 proc.) ir **įgimtos formavimosi ydos** (27,4 proc.).

Apibendrinti išankstiniai 2021 m. mirties priežasčių duomenys skelbiami Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Mirties atvejų ir jų priežasčių stebėsenos skyriaus specialistų parengtame leidinyje „Mirties priežastys 2021 (išankstiniai duomenys)“ (duomenys gali nežymiai pasikeisti; galutiniai duomenys bus paskelbti rugpjūčio mėnesį). Šį leidinį galima atsisiųsti apsilankius Higienos instituto svetainės www.hi.lt skiltyje „Leidiniai“ -> „Sveikatos statistikos leidiniai“ (<http://hi.lt/lt/mirties-priežastys.html>).

Papildomą informaciją teikia Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Mirties atvejų ir jų priežasčių stebėsenos skyriaus vadovė Rūta Ustinavičienė tel. (8 5) 277 3304, el. paštu ruta.ustinaviciene@hi.lt.

Cituoiant ar kitaip naudojant šiame pranešime esančią informaciją, prašome nurodyti jos šaltinį.
